

LESY Slovenskej republiky, štátny podnik
generálne riaditeľstvo
Námestie SNP č. 8, 975 66 Banská Bystrica

TLAČOVÁ SPRÁVA

Sú skutočne pralesy na východe Slovenska chránené správne?

Banská Bystrica, 19. marec 2018

Bukové lesy sú svojou výnimočnosťou charakteristické len pre územie Európy. Výbor Svetového dedičstva **UNESCO zapísal v roku 2007** do svetového zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva spoločný slovensko-ukrajinský nominačný projekt pod názvom **Karpatské bukové pralesy**. V roku 2011 sa po rozšírení o ďalšie komponenty v Nemecku stal tento projekt súčasťou trilaterálnej lokality Karpatské bukové pralesy a staré bukové lesy Nemecka. Posledným rozšírením v roku 2017 na 78 komponentov v dvanástich krajinách Európy (Albánsko, Belgicko, Bulharsko, Chorvátsko, Nemecko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko, Taliansko a Ukrajina) sa lokalita stala multilaterálnou a jej názov sa upravil na Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy. Slovenská časť lokality svetového dedičstva UNESCO sa nachádza na východe Slovenska v blízkosti hraníc s Ukrajinou a Poľskom a tvoria ju celkovo 4 lokality. Jadrové územia sa nachádzajú v Národnom parku Poloniny (Havešová, Rožok a Stužica) a Chránenej krajinskej oblasti Vihorlat (lokalita Vihorlat). *„Výnimočnosť týchto bukových lesov spočíva hlavne v spájaní ostrovčekov pôvodného, človekom čo najmenej ovplyvneného, prírodného lesa v rôznych podmienkach na území celej Európy“*, vysvetľuje vedúci odboru životného prostredia LESOV Slovenskej republiky, štátny podnik, Ľuboslav Mika.

Nominačný projekt Slovenského komponentu pripravila Slovenská agentúra životného prostredia spoločne s externými odborníkmi. Po preverení podkladov nominačného projektu boli zistené **nezrovnalosti vo výmerách**, čo následne priznali aj jeho autori. Celému procesu nepredchádzalo podrobné mapovanie stavu predmetného územia nominovaného za pralesy a návrh nebol prekonzultovaný so zástupcami iných rezortov a ani vlastníkov pozemkov.

Prvé podrobné mapovanie lokality realizovalo Národné lesnícke centrum (NLC) podľa schválenej metodiky Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) v rokoch 2014 - 2015. Výsledkom tohto mapovania bolo rozčlenenie územia na lokality, ktoré spĺňajú kritériá na to, aby boli zaradené do jadrovej časti, a tým boli ponechané na samovývoj (bezzásah), ako aj lokality, ktoré do jadra nepatria, pretože si vyžadujú aktívne zásahy, prípadne manažment, ktorým pripravia územia na prevod do bezzásahovej lokality.

*„S cieľom odstrániť nedostatky nominačného projektu a vyhlásiť kompletne územie karpatských pralesov, ktorých časť sa nachádza v už existujúcich prírodných rezerváciách, bolo zo strany Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) zvolaných množstvo rokovaní. Úspešnosť vyriešenia komplexného problému sa však z dôvodov prílišného presadzovania záujmov hlavne mimovládnych skupín a snahe **umelého navyšovania výmery** neposunula nikam“*, dodáva Ľuboslav Mika.

V prípade záujmu vám podrobnejšie informácie poskytnete:

Ing. Ľuboslav Mika, +421 918 444 144, e-mail: luboslav.mika@lesy.sk;

LESY Slovenskej republiky, štátny podnik
generálne riaditeľstvo
Námestie SNP č. 8, 975 66 Banská Bystrica

TLAČOVÁ SPRÁVA

V minulom roku bola ministrom zahraničných vecí zriadená medzirezortná pracovná skupina zameraná špecificky na lokalitu UNESCO. Členmi medzirezortnej skupiny sú zástupcovia deviatich rezortov a ich odborných organizácií. Výsledkom pracovných stretnutí bola príprava materiálov, ktoré boli schválené vládou a vyplynuli z nich úlohy pre všetky dotknuté rezorty na vyriešenie problémov v slovenskej časti lokality svetového dedičstva.

Takisto bola vytvorená samostatná expertná medzirezortná pracovná skupina zložená zo zástupcov dotknutých ministerstiev (MZV SR, MŽP SR, MPaRV SR, MO SR), splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre podporu najmenej rozvinutých okresov, ako aj zástupcov dotknutých štátnych subjektov obhospodarujúcich lesné pozemky zahrnuté do lokality svetového dedičstva UNESCO (LESY SR, š. p., Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š. p., Vojenské lesy a majetky SR, š. p.), ŠOP SR a mimovládnych organizácií. Pracovná skupina má za úlohu vypracovať odborný návrh úpravy hraníc slovenských komponentov slovenskej časti lokality UNESCO, vrátane ich nárazníkových zón v súlade s odporúčaniami Výboru svetového dedičstva UNESCO a Medzinárodnej únie na ochranu prírody a prírodných zdrojov (IUCN). Samostatné rokovania sa viedli aj so **zástupcami neštátnych vlastníkov lesov**, ktorí boli pri predchádzajúcich konaniach obchádzaní aj napriek tomu, že značná časť navrhovaného územia sa nachádza aj na ich pozemkoch.

LESY SR, š. p., ako zainteresovaná organizácia spravujúca sčasti aj pozemky spadajúce do navrhovanej jadrovej časti lokality UNESCO sú účastníkom stretnutí od samého začiatku a nespochybujú význam tohto kroku. *„Apelujeme však na kompetentných, aby sa tak významné akcie ako táto, pripravovali a realizovali so všetkou zodpovednosťou a profesionálnym prístupom výhradne na odbornej úrovni s eliminovaním emotívno-ideologických intervencií. Sme otvorení každému konštruktívnemu riešeniu, ktoré prinesie výsledok nespôsobujúci problémy pre ďalšie spravovanie lesov v súlade s kritériami trvalej udržateľnosti. Práve z tohto dôvodu sme už od predloženia návrhu v roku 2007 dobrovoľne zastavili ťažbovú činnosť v nami spravovanej jadrovej časti navrhovanej lokality“*, uvádza generálny riaditeľ štátneho podniku LESY SR, š. p., Marian Staník a dodáva: *„Je potrebné, aby sa pre jednotlivé celky identifikovaných lokalít „pralesov“ na slovenskom území Karpát vytvorili ucelené komplexy a ich hranice sa vymedzili na základe odborných podkladov a vzájomnej komunikácie medzi zainteresovanými subjektmi“*.

Poznámky pre editorov:

- *Štátny podnik LESY Slovenskej republiky dosiahol v roku 2017 zisk po zdanení vo výške 7.522.000 eur. Väčšinu zisku (5.000.000 eur) však štátny podnik odvedie na základe zákona o štátnom rozpočte do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.*
- *LESY SR zamestnávali v roku 2017 v priemere 3.566 zamestnancov, z toho 1.286 v robotníckych profesiách a 2.280 technicko-hospodárskych zamestnancov.*

V prípade záujmu vám podrobnejšie informácie poskytneme:

Ing. Ľuboslav Mika, +421 918 444 144, e-mail: luboslav.mika@lesy.sk;